

CONSTANTIN STERE ȘI VIAȚA LUI CA UN ROMAN

Cu ocazia aniversării a 150 de ani de la nașterea lui Constantin Stere, Academia de Științe a Moldovei, în colaborare cu Academia Română, Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” din Chișinău, dar și alte instituții cu profil istoric, juridic și cultural, au organizat o serie de evenimente.

Suita de manifestări, dedicate celui despre care presa timpului scria că ar fi fost „una dintre cele mai formidabile personalități pe care le-a născut pământul românesc”, a debutat cu o depunere de flori la bustul lui Constantin Stere de pe Aleea Clasicilor din Chișinău. O relevantă expoziție consacrată activității lui Constantin Stere a găzduit Galeria la Rond din spațele statuii lui Ștefan cel Mare și Sfânt.

Cu genericul „Constantin Stere – prozator, publicist, jurist și om politic. La 150 de ani de la naștere”, la Academia de Științe a Moldovei și-a desfășurat lucrările Conferința științifică internațională, care a întrunit importante personalități de pe ambele maluri ale Prutului. La deschiderea evenimentului au participat: acad. Gheorghe Duca, președintele AȘM; acad. Dan Berindei, Academia Română; Radu Boroianu, președintele Institutului Cultural Român; acad. Mihai Cimpoi; Valeriu Matei, președintele Institutului Cultural Român „Mihai Eminescu” din Chișinău; alte cunoscute personalități din știință și cultură.

În cuvântul său inaugural, președintele AȘM, acad. Gheorghe Duca, a menționat că întrunirea este un omagiu adus marelui nostru compatriot care s-a implicat plener, timp de patru decenii, în viața politică și culturală din România și Basarabia. Totodată, președintele AȘM a informat asistența despre decizia Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică privind instituirea premiului „Constantin Stere” a două Academii – Academia de Științe a Moldovei și Academia Română.

„Militant al înnoirilor, gânditor înaripat, cărturar remarcabil, om care și-a consacrat întreaga viață națiunii sale și cu prioritate provinciei sale natale, Basarabiei. Trebuie și merită să-și aibă locul în panteonul românilor”, a ținut să sublinieze în intervenția sa acad. Dan Berindei. Savantul a specificat că valoarea lui Stere, dar mai ales dăruirea către neamul său nu au fost pe deplin înțelese de foarte mulți, iar provocările la adresa lui n-au lipsit. Iată că după 150 de ani de la nașterea sa, a venit vremea să fie deplin înțeles, evidențiindu-se însușiri cu care puțini oameni sunt înzestrați. „Este un model al moralității, al conștiinței”, a remarcat academicianul.

Radu Boroianu, președintele Institutului Cultural Român, a mărturisit că a sosit la Chișinău sub un semn foarte profund, pe care istoria și cultura română îl marchează odată cu cei 150 de ani de la nașterea lui Constantin Stere. Institutului Cultural Român îi revine sarcina de a demonstra valoarea deosebită a ideilor lui Stere nu numai românilor oriunde s-ar afla, dar și tuturor celorlalți. El și-a exprimat convingerea că este rolul creativității și culturii s-o ia înaintea celorlalte activități sociale și să stabilească odată și pentru totdeauna că idealurile lui Stere nu au dispărut. Citându-l cu fraza cea mai importantă a demnității persoanei sale „Pot să fiu învins, dar nu plec capul”, președintele Boroianu este de părere că toți marii creatori trebuie să-și preia această deviză. „Să nu ne mai plecăm capul, să punem în valoare această creativitate extraordinară care este darul cel mai sfânt al românilor”, a declarat oaspetele român.

Dr. Maria Voicu, președinta Fundației „Constantin Stere” din județul Prahova, România, a menționat că Fundația a realizat o plachetă omagială *150 de ani de la nașterea lui Constantin Stere*. Aceasta va fi oferită personalităților care, prin întreaga lor activitate și operă, contribuie la valorificarea moștenirii culturale și istorice a lui Constantin Stere. Prețioasa carte a fost adusă în dar acad. Mihai Cimpoi, acad. Gheorghe Duca și primarului degrevat al municipiului Chișinău, Dorin Chirtoacă, prezent la eveniment.

În cadrul manifestării a fost lansată o nouă carte despre valoarea operei literare a scriitorului, semnată de Eugen Simion și Mihai Cimpoi – *Viața ca un roman*. „Această denumire sugerează foarte bine legătura dintre roman și viața lui Stere, viață dramatică, viață zbuciumată, axată pe două mari idei – revoluția mondială și România ca Patrie ideală”, a relevat acad. Mihai Cimpoi.

Conferința a continuat cu sesiunea de comunicări în plen, susținute de dr. hab., prof. univ. Alexandru Moșanu, m. c. Ion Guceac și acad. Dan Berindei. A urmat dezvelirea bustului lui Constantin Stere la Universitatea de Studii Politice și Economice Europene ce-i poartă numele, după care participanții și-au continuat activitatea în trei secțiuni: *Contribuții la viața și opera lui Constantin Stere*; *Constantin Stere – prozator, publicist*; *Constantin Stere – jurist*.

Eugenia Tofan
Centrul Media al AȘM